
Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2015/2349(INI)

29.9.2016

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: transpordi- ja turismikomisjon

väikeste transpordiettevõtete uute võimaluste ja koostööl põhinevate
ärimudelite kohta
(2015/2349(INI))

Arvamuse koostaja: Elena Gentile

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval transpordi- ja turismikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et tehnoloogia arengu, uute ärimudelite ja digiteerimise tulemusel on transpordisektor viimastel aastatel tugevasti muutunud, mis on oluliselt mõjutanud tavapäraseid ärimudeleid ning töötingimusi ja tööhõivet selles sektoris; arvestades, et ühelt poolt on transpordisektor avanenud, kuid teiselt poolt on töötingimused paljudel juhtudel halvenenud, mis on tingitud majanduskriisist ja mõnel juhul olemasolevate õigusnormide ebapiisavast rakendamisest;
- B. arvestades, et transpordisektorisse ei kuulu ainult otseseid transporditeenuseid osutavad ettevõtjad, vaid ka VKEd, kes pakuvad sõidukite hoolduse, varuosade müügi, töötajate koolituse või sõidukite ja seadmete üürimise teenuseid; arvestades, et nendel valdkondadel on suur potentsiaal töökohtade loomisel, sh kõrge kvalifikatsiooniga isikute jaoks; arvestades, et transpordisektori poliitikas tuleks arvesse võtta kogu väärtusahela huve;
- C. arvestades, et komisjon juhib oma teatises „Euroopa jagamismajanduse tegevuskava“ (COM(2016)0356) tähelepanu asjaolule, et paindlik töökorraldus jagamismajanduses tekitab ebakindlust seoses kehtivate õiguste ja sotsiaalkaitse tasemega ning et füüsilisest isikust ettevõtjate ja töötajate vahelised piirid hägustuvad üha enam;
- D. arvestades, et tegelikkuses kasutab vaid 1,7 % ELi ettevõtetest täielikult ära ajakohast digitaaltehnoloogiat ning 41 % ei kasuta seda üldse; arvestades, et kõigi majandussektorite digiteerimine on ELi konkurentsivõime säilitamisel ja suurendamisel kriitilise tähtsusega;
- E. arvestades VKEde erilist rolli töökohtade loomisel transpordisektoris, eelkõige maanteetranspordis, ja arvestades nende halvemaid võimalusi võrreldes suuremate ettevõtetega juurdepääsul oluliste investeeringute rahastamisele, sh laenudele ja Euroopa Liidu vahenditest makstavatele toetustele;
- F. arvestades, et jagamismajandust iseloomustav paindlikkus ja turulepääsu lihtsus võivad pakkuda tööhõivevõimalusi rühmadele, kes traditsiooniliselt on tööturul välja jäetud, eriti naistele, noortele ja rändajatele;
- G. arvestades, et Euroopa valdkondlikud tööturu osapooled on mures linnasisese liikuvuse turgudel esineva kõlvatu konkurentsi pärast, mis on tingitud tõusuteel olevatest tasustamisplatvormidega seotud ühissõitudest, mida seostatakse sageli ebaausate turutavadega, nt maksustamise ja sotsiaalkindlustusmaksete maksmise vältimise ning töö- ja sotsiaalstandarditest kõrvalehoidmisega;
- H. arvestades, et transporditeenused võivad pakkuda head võimalust füüsilisest isikust ettevõtjana alustamiseks ning edendada ettevõtluskultuuri;
- I. arvestades, et vastavalt hiljutistele tähelepanekutele esineb transpordisektoris suundumus veeretada vastutus sotsiaalkindlustusmaksete ja tööga seotud hüvitiste eest alltöövõtjatele ja füüsilisest isikutest ettevõtjatena tegutsevatele sõidukijuhtidele; arvestades, et on olemas oht, et füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevatele juhtidele surutakse peale ebakindlad töötingimused, samal ajal kui laieneb näiline füüsilisest isikust ettevõtjana

tegutsemine¹;

- J. arvestades, et transporditeenuste veebiplatvormid võivad klientide teenuseotsingu ja nendes registreeritud ettevõtete või töötajate tööjõu pakkumise kiiresti kokku viia;
- K. arvestades, et OECD peab kvaliteetseid töökohti suure ebavõrdsusega võitlemisel ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisel tehtavate pingutuste jaoks ülioluliseks teguriks²;
  - 1. rõhutab vajadust proportsionaalse õigus- ja halduskeskkonna järele, mis julgustab investeerima ja toetab rahastamisvõimalusi, tagades samas väikestes transpordiettevõtetes jätkusuutliku majanduskasvu ja inimväärseid töökohad;
  - 2. võtab teadmiseks jagamismajanduse kasutuselevõtmise transpordisektoris koos paindlikumate töövormidega; rõhutab, et koostööl põhinevaid ärimudeleid transpordisektoris tuleks käsitleda laiema arutelu raames, et luua aus ja läbipaistvate tingimustega konkurents; rõhutab, kui oluline on stabiilse õigusraamistiku väljatöötamine jagamismajanduse arengu edendamiseks;
  - 3. märgib, et osalise tööajaga, renditöötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate arv transpordisektoris on kasvanud ning üldine arengusuund on paindlikumate töölepingute poole; märgib, et jagamismajandus transpordisektoris pakub inimestele uusi võimalusi lississetuleku teenimiseks, noorte tööhõiveks (eelkõige nende noorte puhul, kes otsivad ajutist ja paindlikku tööd, mis võimaldaks ühitada erialase töö ja hariduse omandamise), paremaks töö- ja eraelu ühitamiseks ning vaegtööhõive ja töötuse vähendamiseks; märgib, et selline areng võib mõnel juhul siiski viia ebakindla olukorrani; rõhutab, et paindliku tööhõive suhtes tuleb kohaldada kehtivaid tervishoiu- ja ohutusnorme ning sotsiaalkaitsemeetmeid, et vältida pikaajalist sotsiaalset ja finantsmõju, ning see ei tohi hõlmata potentsiaalseid riske, nagu ülemäärane töökoormus ja töö tulemuslikkusele mittevastav palgatase; rõhutab seepärast ühelt poolt vajadust tööturu paindlikkuse järele ning teiselt poolt töötajate majandusliku ja sotsiaalse turvalisuse järele; rõhutab, et kulude kärpimine ei tohiks kahjustada töötingimusi ja tööstandardeid;
  - 4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hindama koostöös tööturu osapooltega korrapäraselt digiteerimise mõju töökohtade arvule ja liikidele transpordisektoris ning tagama, et tööhõive- ja sotsiaalpoliitika käib transpordisektori tööturu digiteerimisega kaasas;
  - 5. märgib, et digitaalsektor hõlmab ka professionaalseid teenuseid ja vahendajaid, kes pakuvad üksnes teenuseosutajaid ja kasutajaid ühendavaid platvorme; julgustab liikmesriike kehtestama miinimumkünniseid, mis võimaldavad neil eristada professionaalsete teenuste osutamist ja mitteprofessionaalset vastastikust tegevust; rõhutab, et kuigi esimesena nimetatu peab loomulikult järgima maksu- ja

---

¹ Euroopa Komisjoni 3. veebruari 2014. aasta tellitud aruanne ELi autoveoturu olukorra kohta (2014), „Task A – Collection and Analysis of Data on the Structure of the Road Haulage Sector in the European Union“ (Ülesanne A – Euroopa Liidu autokaubaveosektori struktuuri käsitlevad kogutud andmed ja nende analüüs) <http://ec.europa.eu/transport/modes/road/studies/doc/2014-02-03-state-of-the-eu-road-haulage-market-task-a-report.pdf>.

² OECD tööhõive, töö ja sotsiaalküsimuste direktoraadi asedirektori Mark Pearsoni ettekanne 21. juunil 2016 toimunud EMPL-ECONi ebavõrdsust käsitleval kuulamisel; <https://polcms.secure.europarl.europa.eu/cmsdata/upmloas/e54ad36f-29cb-4c77-a9c7-2e4e2858fe55/Microsoft%20-%20Inequality%20OECD%20Pearson.pdf>.

sotsiaalkaitsesätteid, tuleks reguleerida ka teisenä nimetatu professionaalset kasutamist;

6. võtab teadmiseks jagamismajanduse ja digitaalse ühtse turu pakutavad võimalused töökohtade loomisel ning kaasava majanduskasvu saavutamisel väikestes transpordiettevõtetes; rõhutab, et jagamismajanduses nagu igas muus majanduses tuleb maksta makse ja sotsiaalkindlustusmaksid, see peab vastama tööhõive- ja sotsiaalõigusnormidele ja tagama tarbijate kaitse; on veendunud, et jagamismajanduse suur läbipaistvuspotsiaal võimaldab transporditeenuseid vastavalt kehtivate õigusaktide täitmise tagamise eesmärgile hästi jälgida; palub komisjonil avaldada suunised selle kohta, kuidas kohaldatakse ELi õigust mitmesugust liiki koostööl põhinevate ärimudelite suhtes, et kõrvaldada vajaduse korral tööhõivet ja sotsiaalkindlustust käsitlevates õigusaktides esinevad lüngad nii, et seejuures järgitaks riikide pädevusi; palub liikmesriikidel viia läbi piisavalt kontrolle ja kehtestada eeskirjade rikkumise korral sanktsioone;
7. juhib tähelepanu võrdlemisi väikestele kutsealale pääsemise takistustele transpordisektoris ning sektori sellega seotud suurele potentsiaalile pikaajalise töötuse vastu võitlemisel;
8. rõhutab, et kõik transporditeenuste pakkujad, sh need, kes tegutsevad jagamismajanduses, peavad järgima vajalikke tervishoiu- ja ohutussätteid ning nende suhtes peavad kehtima olemasolevad minimaalsed ohutuse ja sotsiaalkaitse standardid, olenemata nende äri- või ettevõtlusmudelist, olgu selleks tasustamisplatvormidega seotud ühissõidud, renditöö või mingi muu mudel;
9. kutsub liikmesriike üles täielikult rakendama ja jõustama kõiki õigusnorme, mis käsitlevad transporditeenuste internetis pakkumise platvorme;
10. rõhutab, kui oluline on jälgida transpordisektoris kinnipidamist kohustuslikest eeskirjadest töö-, juhtimis- ja puhkeaja kohta; tuletab meelde, et määrust (EL) nr 165/2014 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta ei kohaldata väiksema kui 3,5-tonnise massiga sõidukite suhtes (kerged kaubaveokid); rõhutab, et vastavalt käesolevale määrusele peaks järelevalve toimuma sõidukitesse paigaldatud digitaalsete kontrolliseadmete abil; nõuab töö- ja puhkeajaga seotud nõuete täitmise kontrolli tõhustamist; tuletab meelde, et kõiki töötaja tegevusega seotud ülesandeid tuleb lugeda tööajaks; rõhutab samuti, kui tähtis on jälgida vastavust Euroopa ja riiklike töötervishoiu ja tööohutuse standarditele (sh töötingimusi sõidukites) kõigi transpordisektoriga seotud inimeste puhul, olenemata tööhõiveseisundist (füüsilisest isikust ettevõtja, alltöövõtja, ajutine või lepinguline töötaja);
11. peab kiiduväärseks olulist rolli, mida täidavad ametiühingud, kes teevad paljudes liikmesriikides transporditeenuse osutajatega koostööd, püüdes muuta transpordisektori ümberkujundamise sotsiaalselt jätkusuutlikuks; rõhutab, kui olulised on tugevad ja sõltumatud tööturu osapooled transpordisektoris, institutsionaliseeritud sotsiaalne dialoog nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil ja töötajate osalemine ettevõttega seotud küsimustes; julgustab tööturu osapooli pidama läbirääkimisi kõiki transporditeenuseid hõlmavate kollektiivlepingute üle kooskõlas liikmesriikide õiguse ja tavadega, sest sellised lepingud on tõhusad vahendid, mille abil tagada inimväärsed sotsiaal- ja tööstandardid; julgustab sektoris tegutsevaid VKEsid looma ühendusi või platvorme, mis pakuksid neile sellega seoses toetust ja teavet;
12. võtab teadmiseks käimasolevad arutlused selle üle, et teatavad liikmesriigid kehtestavad

oma territooriumil tegutsevatele transpordiettevõtetele miinimumpalga nõude; märgib, et komisjoni president Juncker lausus Euroopa Parlamendi ees oma avasõnavõtus, et meie liidus tuleks samas kohas tehtava sama töö eest maksta sama tasu¹;

13. soovib jagamismajanduse ettevõtetele ja transpordisektori töötajatel leida koostöömudelid ühistes huvides tegutsemiseks, näiteks kindlustuse valdkonnas;
14. kutsub liikmesriike üles tagama kõikidele transporditöötajatele ausa konkurentsi, inimväärset töötingimust ning sotsiaalkaitset, et vähendada ebakindlaid töötingimusi selles üleminekuetapis olevas sektoris ning parandada kehtivate eeskirjade ja kollektiivlepingute täitmise tagamist; palub komisjonil ja liikmesriikidel võidelda konkurentsivastaste tavadega transpordisektoris ja vahetada sellega seotud parimaid tavasid; kutsub liikmesriike ja tööturu osapooli eelkõige üles kasutama deklareerimata töö vastu võitlemise platvormi; arvab, et jagamismajandus võib registreeritud elektrooniliste tehingute kaudu aidata liikmesriikidel võidelda tavadega, mis võivad tekitada ebaausat konkurentsi;
15. tuletab meelde, et Euroopa Kohus on määratlenud mõiste „töötaja“ töösuhte alusel, mida iseloomustavad teatavad kriteeriumid, nt alluvussuhe, tasustamine ja töö iseloom; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni teatise „Euroopa jagamismajanduse tegevuskava“ üle; nõuab suuremate pingutuste tegemist, et võidelda näilise füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise vastu, kaitsta töötajaid ja luua transpordisektori ettevõtetele võrdsed tingimused;
16. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama kõigile transpordisektori töötajatele inimväärset töötingimust, sealhulgas nõutaval tasemel töötervishoiu ja tööohutuse kaitset, olenemata neid palganud ettevõtte suurusest ja liigist, töötamise kohast või aluseks olevast lepingust; rõhutab, kui oluline on töötervishoid ja tööohutus, võttes eeskätt arvesse demograafilisi muutusi ja transpordisektori töötajate suurt liikuvust;
17. juhib tähelepanu transpordisektoris esinevatele arvukatele kõlvatu konkurentsi juhtumitele, mis esinevad sageli väikeste transpordiettevõtete kulul; tuletab meelde, et kõlvatu konkurents võib aidata kaasa töötingimuste halvenemisele; palub, et vastutavad ametiasutused karistaksid asjakohaselt igasugust taolist väärkäitumist;
18. rõhutab, et alltöövõtu kaudu ei tohi hoida kõrvale töö- ja töölevõtustandarditest; julgustab liikmesriike jälgima olukorda, tugevdama vajaduse korral solidaarset vastutust käsitlevaid õigusakte ning tagama kehtivate eeskirjade piisava rakendamise ja täitmise;
19. kiidab heaks tööturu osapoolte poolt transpordisektoris kokkulepitud paindlikud tööaja mudelid, mis võimaldavad töötajatel paremini töö- ja eraelu ühitada; rõhutab siiski, kui oluline on jälgida transpordisektoris kinnipidamist kohustuslikest eeskirjadest töö-, juhtimis- ja puhkeaja kohta, mis peaks transpordisektori digiteerimise tulemusena

---

¹ 'A New Start for Europe: My Agenda for Jobs, Growth, Fairness and Democratic Change – Political Guidelines for the next European Commission; Opening Statement in the European Parliament Plenary Session Strasbourg, 15 July 2015; Jean-Claude Juncker, Candidate for President of the European Commission', lk 7; <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/jean-claude-juncker---political-guidelines.pdf>.

lihtsamaks muutuma;

20. rõhutab selliste VKEde erilist tähtsust, mis osutavad transporditeenust väikestes kohtades, raskesti ligipääsetavates piirkondades ja suurte linnastute äärealadel, tagades transpordivõimalused tööle või kooli, kauplustesse ja teenindusasutustesse sõitjatele, eriti olukorras, kus ühistranspordi süsteem ei toimi piisavalt tõhusalt;
21. rõhutab 21. sajandil vajalike töösüsteemide, näiteks digitaalsüsteemide, meeskonnatöö, kriitilise mõtlemise ja probleemilahendamise olulisust, et tulla toime muutuste ja tehnoloogilise arenguga selles sektoris; rõhutab, et peamine viis saavutada transpordisektoris sotsiaalselt jätkusuutlik üleminek ja kohanemine on töötajate koolitamine; kutsub tööturu osapooli, samuti haridus- ja koolitusasutusi üles töötama väikeste transpordiettevõtete jaoks välja asjaomaste oskuste strateegiad ja haridusprogramme; peab tööandja ülesandeks tutvustada töötajatele nõuetekohaselt uut tehnoloogiat, näiteks IT- ja jälgimisrakendusi; rõhutab, et ajutiste lepingute puhul peab töötajate vastava ettevalmistuse ja koolitamisega tegelema vahendav agentuur;
22. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada transpordisektoris sotsiaalmajanduse mudeleid ning vahetada sellega seotud parimaid tavasid, sest sotsiaalsed ettevõtted on osutunud majanduskriisi ajal vastupidavamaks kui muud ärimudelid.
23. kutsub komisjoni üles koguma usaldusväärseid andmeid jagamismajanduse kohta transpordisektoris ning uurima selle mõju töötingimustele.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	26.9.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 -: 2 0: 9
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laura Agea, Tim Aker, Guillaume Balas, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Ádám Kósa, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Dominique Martin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Anne Sander, Jutta Steinruck, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Georges Bach, Rosa D'Amato, Rosa Estaràs Ferragut, Tania González Peñas, Sergio Gutiérrez Prieto, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer